

AMOSI TA KITABU **Kitabu faamucogo**

Amosi tun ye began marabaga le ye. A tun be bɔ Tekoha dugu kɔnɔ; o yɔrɔ tun be Bɛtilehemu dugu kere fε, Zuda mara ra. Amosi k'a ta ciraya ke ka kɔn cira Oze ni cira Ezayi ni cira Mise ja. Amosi k'a ta cirayakuma fɔ k'a nasin jamana sahiliyanfan mɔgɔw le ma. O mɔgɔw tun be sɔnni ke Beteli.

O wagati ra Izirayelimɔgɔw tun ka se sɔrɔ o juguw kan, ka fanga ni naforo caman sɔrɔ. O kera sababu ye ka wasoya ni fere don o mɔgɔw ra, ka o bla terenbaryakow ra, ani nɔgɔntɔnɔri; hali sarakalasebagaw tun tɛ terenna Ala ye tuun. O tun b'a fɔra ko olugu be Matigi Ala ta lon le makɔnɔna, ko Ala bɛna kojuman ke olugu ye o lon na. Nka cira Amosi k'a fɔ o ye ko Matigi Ala ta lon tɛna ke heralon ye o fε, o ta jurumunw kosɔn (5.18,20). O kosɔn a k'a fɔ o ye ko o ka kan ka o ta kewalew yelema, ka Ala sago ke; ni o tɛ, o ta sarakaw, ani o ta Alabato tɛna foyi ja (5.24); Ala fana bɛna o labla o juguw ye.

Amosi ko naforotigi minw be fagantanw, ani dɛsɛbagatɔw tɔŋɔ, ko Ala ta kiti bɛna ben olugu kan. Nka a k'a fɔ fana ko minw be kojuguw dabla, Ala bɛna makari olugu ra, ka o dɛmɛ.

Kitabu kɔnɔkow

Ala bɛna kiti ben Izirayeli kerefejamanaw kan
(1.1-2.5)

Ala bəna kiti ben Izirayəli jamana kan (2.6-
6.14)
Ala bə tagamasiyen looru yira Aməsi ra
Izirayəli ta ko ra (7.1-9.15)

Matigi Ala kumakan

¹ Nin ye Aməsi ta kumaw le ye. Ale tun ye Tekoha dugu begantigi də le ye. Ala ka nin kow yira a ra Izirayəli jamana ko ra, Zuda masacə Oziyasi ta wagati ra, ani Izirayəli masacə Yerobohamu min tun ye Yohasi dence ye, o ta wagati ra. San fla le təməna o kə fə, dugukoloyərəyərə sərəra ka ke. ² Aməsi ko:

«Matigi Ala pərənkan bəra Siyən, i ko waraba mankan.

A kan bəra Zeruzaləmu minkə, begantigiw ta beganw ta domuniyərəw binw fagara,

Karimeli kuru sanfeyərəw jara.»

Damasikaw

³ Matigi Ala ko:

«Damasikaw ta kojugu saba koson, a fə kojugu naani yərə,

ne ka min latige o kama, ne təna o to kəbari ye; sabu o ka Galadikaw sənə ni misidaba nəgeraman ta jinw le ye.

⁴ O ra, ne bəna tasuma lajigi Hazahəli ta masabonw kan,

ka Bəni Hadadi ta masabonbaw jəni pewu.

⁵ Ne bəna Damasi dugu donda ta səgənanw kari, ka Bikati Avəni* məgəw halaki;

* **1:5** 1.5 Bikati Avəni kərə ye ko: terenbəriya kurufurancə.

masacēbere bē min boro, ne bēna o halaki ka bō
 Bēti Edēni†.
 O bēna Sirikaw mina ka taga ni o ye Kiri jamana
 ra.
 Matigi Ala ko ten.»

Gazakaw

⁶ Matigi Ala ko:

«Gazakaw ta kojugu saba kosōn, a fō kojugu
 naani yere,
 ne ka min latige o kama, ne tēna o to kēbari ye;
 sabu o ka jamana mōgōw bēε cε,
 ka taga o don Edōmukaw boro.

⁷ O ra ne bēna tasuma lajigi Gaza dugu kogo kan,
 ka o ta masabonbaw jēni pewu.

⁸ Ne bēna Azidōdi dugutigi halaki.

Masacēbere bē min boro, ne bēna o halaki ka bō
 Asikalōn.

Ne bēna wuri Ekurōnkaw kama;
 ni o kēra, Filisika tōw bēε bēna halaki.»
 Dununatigi Ala ko ten.

Tirikaw

⁹ Matigi Ala ko:

«Tirikaw ta kojugu saba kosōn, a fō kojugu naani
 yere,
 ne ka min latige o kama, ne tēna o to kēbari ye;
 sabu o ka mōgō caman mina ka o don Edōmukaw
 boro;

balemaya min tun bē o cε, o ma o hakiri to o ra.

¹⁰ O ra ne bēna tasuma lajigi Tiri dugu kogo kan
 ka o ta masabonbaw jēni pewu.»

Edōmukaw

† **1:5** 1.5 Bēti Edēni kērō ye ko: janagbēbon.

11 Matigi Ala ko:

«Edōmukaw ta kojugu saba kosōn, a fō kojugu naani yērē,

ne ka min latige o kama, ne tēna o to kēbari ye;
sabu o ka kerekemuru ta ka o balemaw nōgbēn;
o ma sōn ka hina o ra fiyewu.

O dimina, ka to ka cēnri kē wagati bēs;
o ta dimiba ma mala ka ye.

**12 O ra, ne bēna tasuma lajigi Teman dugu kan,
ka Bōsira ta masabonbaw jēni pewu.»**

Amōnkaw

13 Matigi Ala ko:

«Amōnkaw ta kojugu saba kosōn, a fō kojugu naani yērē,

ne ka min latige o kama, ne tēna o to kēbari ye;
sabu ka o to kērē ra ko o bē dō fara o ta jamana kan,

o ka Galadi dugu musokōnōmanw kōnōw faran.

14 O ra, ne bēna tasuma mana Raba dugu kogo kan

ka o ta masabonbaw jēni pewu.

O mankan bēna kē i ko kerekelon ta kulekanbaw,
ka kē i ko sanfōnjōba, sanjiba nalon na.

**15 O bēna o ta masace mina ka taga ni a ye;
ale ni a ta jamana kuntigiw bēs.**

Matigi Ala ko ten.»

2

Mohabukaw

1 Matigi Ala ko:

«Mohabukaw ta kojugu saba kosōn, a fō kojugu naani yērē,

ne ka min latige o kama, ne tēna o to kēbari ye;
 sabu o ka Edōmu masace su kolow jēni,
 fō k'a ke bugurigbe ye.

² Ne bēna tasuma lajigi Mohabukaw kan,
 ka Keriyōti ta masabonbaw jēni pewu.

Mohabukaw bēna halaki o mankanbaw cē ra,
 ani kēremankanw, ni burufiyēkanw cē ra.

³ Ne bēna o ta kititigebaga halaki ka bō o cē ra,
 ka o ta kuntigiw bēe faga ni o ye.

Matigi Ala ko ten.»

Zudakaw

⁴ Matigi Ala ko:

«Zudakaw ta kojugu saba kosōn, a fō kojugu
 naani yēre,
 ne ka min latige o kama, ne tēna o to kēbari ye;
 sabu o ka o kō di Matigi Ala ta sariya ma,
 o ma Ala ta cifōninw sira tagama.

O bēmaw tun ka faninyasira minw tagama,
 o faninya kelenw le ka o lafiri.

⁵ Ne bēna tasuma lajigi Zudakaw kan,
 ka Zeruzalēmu ta masabonbaw jēni pewu.»

Izirayelimōgōw

⁶ Matigi Ala ko:

«Izirayelimōgōw ta kojugu saba kosōn, a fō
 kojugu naani yēre,

ne ka min latige o kama, ne tēna o to kēbari ye;
 sabu wari kosōn, o ka mōgō terennin fiyeere;
 o ka fagantan fiyeere sennasanbara fla kosōn.

⁷ O bē o sen la fagantanw kun kan, i ko mōgō bē
 a sen la dugu ma cogo min na.

O bē mōgō barakantanw tōjo.

Den ni fa bēe bē taga jēn ni sunguru kelen ye,

ka ne təgə saninman lanəgo.

8 O ka fani minw mina o ta jurunantigiw fe ka
o ta juruw tənəmasigi, o bə la o faniw le
kan, sarakabənanw bəə kərə.

O ka wari ben məgə minw kan, o məgəw ka o
wariw sara ni duvən min ye, o bə o duvən
min o ta alaw ta batosow kənə.

9 K'a sərə ne ka Amərikaw halaki ka o bə o ja
fe.

O məgə minw tun ka jan i ko sədirisunw,
o baraka ka bon i ko yirisunbaw.

Nka ne ka o yiriw denw cən o yirisunw sanfeyərə
ra, ka o liliw cən dugukolo jukərə.

10 Ne le ka aw labə Misiran jamana ra,
ka bla aw ja kongokolon kənə fə san binaani,
janko ka taga Amərikaw ta jamana di aw ma.

11 Ne ka aw dence dəw ke ne ta ciraw ye,
ka aw ta kanbelen dəw ke ne ta məgə sanin-
manw ye.

Yala a ma ke ten wa, Izirayəliməgəw?

Matigi Ala ko ten.»

12 «Nka aw ka duvən di Ala ta məgə saninmanw*
ma, o k'a min;
aw k'a fə ciraw ye ko o kana cirayakuma fə.

13 «A flə, ne fana bəna aw terege yərə kelen na,
i n'a fə wotoro min fara siman kansiriw ra, o bə
fen dən k'a terege cogo min na.

14 Məgə sen teliman təna se ka bori ka dogo,
məgə barakaman ta baraka təna se ka foyi ja a
ye,

* **2:12** 2.12 Məgə saninmanw: məgə minw ka o yərə saninya
Ala ye, minw bə wele ko Nazirikaw.

kerekece tēna se k'a yere kisi.

¹⁵ Kalanbonbaga tēna se ka lo a loyoro ra tuun,
kerekece sen teliman tēna bosi,
sotigi tēna se k'a yere kisi.

¹⁶ Hali kerekecew bēe ra jagbelən,
ale fari lakolon le bēna bori o lon na.
Matigi Ala ko ten.»

3

Ala k'a ta mōgōw jaraki

¹ Aw ye nin kumaw lamēn: Matigi Ala bē kuma
min fōra aw Izirayelimōgōw ma, Izirayeli ta gba
bēe lajennin ma, ne Ala ka o gba minw labo
Misiran.

² «Ne ka aw dama le nanawoloma dunupa ta
gbaw bēe cē ra;
o koson aw ka terenbariyako minw bēe ke, ne
bēna aw pininka o bēe ra.»

³ Yala mōgō fla bē se ka tagama nōgōn fe,
ni o fla ma bēn a ra wa?

⁴ Yala jara bē se ka kule kongo kōnō gbansan,
ni a ma sogo mina wa?

Jaraden bē kasi a ta dinga kōnō gbansan,
ni a ma fēn dō mina wa?

⁵ Kōnōnin bē se ka mina jan na dugu ma,
ni jan tun ma la a ja wa?
Jan fana bē se ka pan a yere ma dugu ma,
ni foyi ma mina a ra wa?

⁶ Kerekeburu bē se ka fiye dugu kōnō,
ni dugumōgōw ja ma tige wa?
Kojugu dō bē se ka ben dugu dō kan,
ni Matigi Ala le m'a ke wa?

⁷ O ra, Dunupatigi Ala te foyi ke,

ni a ma o gundo yira a ta jōnw na,
olugu minw ye a ta ciraw ye.

8 Jara kulera!

Jōn le ja te tige?

Dununatigi Ala kumana!

Jōn le bē se ka ban ka o cirayakuma fō?

Ala ta kitī bēna ben Samarikaw kan

9 Aw ye aw kan lase Azidōdi masabonbaw ma,
aw ye aw kan lase Misiran jamana masabonbaw
ma.

Aw y'a fō ko: «Aw ye na lajēn Samari kuruw kan,
k'a fle niagban min bē mōgōw kan yi,
ani tōnjōri min bē mōgōw kan yi!

10 O te terenninya sira lōn tuun.»

Matigi Ala ko ten!

O ka fēn minw sōrō kojugu ni benkanni sababu
ra,

o ka o ta masabonbaw fa ni o le ye.

11 O kosōn Dununatigi Ala ko:

«Aw juguw bēna na jamana fan bēε lamini.

O bēna aw ta so barakamanw ben,
ka aw ta masabonbaw naforow cε.»

12 Matigi Ala ko:

«Sagagbēnbaga bē a ta saga sen kunkurun fla,
walama saga torofara tigenin sama ka bō
jara da ra cogo min na,

Izirayelimōgō minw siginin bē Samari, olugu tō
bēna sama ka bō o juguw boro o cogo le
ra,

olugu minw bē to ka la ka jan Damasi dugu ta
lafēnjuwanw kan,

ani a kalagajumanw kan.

13 «Aw ye nin lamən, ka Yakuba ta soməgəw lasɔmi!
 Dununatigi Ala, Fangatigi Ala kumakan lo.
 14 Lon min na ne bəna wuri Izirayeliməgəw kama
 ka o ta kojuguw hake bɔ o ra,
 o lon na ne bəna wuri Betəli ta sarakabɔnanw fana kama.
 Sarakabɔnan gbanw bəna kari ka bɔ a ra, ka ben dugu ma.
 15 O ka o ta bon minw lɔ nənewagatiw kama,
 ani o ka minw lɔ fundeninwagatiw kama
 ne bəna olugu bεε benben nɔgɔn kan.
 O ka o ta bonba minw lalaga, ka o cεna ni samajinw ye, olugu bεε bəna cεn.
 O le bəna kε o ta bonba labanw ye.
 Matigi Ala ko ten.»

4

Samari musow ta kanminabariya

1 «Aw ye nin kuma lamən, Basan mara misimu-sow!
 Aw minw bε Samari kuru kan,
 aw bε desεbagatɔw tɔŋɔ,
 aw bε aw fanga digi fagantanw kan,
 aw b'a fɔra aw cεw ye ko:
 <Aw ye na ni minnifɛn dɔ ye, an y'a min!>
 2 Dununatigi Ala karira a yεrε tɔgo saninman na,
 ko lon dɔ bəna se, sigiya tε o ra, o lon na kɔni,
 o bəna nεgε le don aw nun na ka aw mina ka taga ni aw ye;
 o bəna aw kɔməgəw mina ni dulen le ye ka taga ni o ye.

3 Aw bëna bori ka bɔ̄ kogo wow fe.
 Bëε bëna teren ka taga a ta sira fe.
 O bëna aw gbën ka taga fɔ̄ Hërimɔ̄n.
 Matigi Ala ko ten!

Izirayelimögow ta tɔɔrɔ

4 Aw kɔni ye taga Beteli, ka taga kojugu kε faasi!
 Aw kɔni ye taga Giligali, ka taga dɔ̄ fara a kan
 tuun sa!

Lon o lon sɔ̄gɔma aw ye aw ta sarakaw bɔ̄.
 Tere saba o tere saba, aw ye aw ta yagaw bɔ̄.

5 Aw ye jumanlɔ̄n sarakaw* bɔ̄,
 ka burufunufen kε aw ta sarakaburuw ra.
 Aw ye aw ta diyanya sarakaw* wangola,
 k' a ko fɔ̄, janko bëε y'a mɛn;
 sabu o le ka di aw ye, aw Izirayelimögow!»
 Dunupatigi Ala ko ten.

6 «O le kosɔ̄n aw ta duguw bëε ra, ne fana ka aw
 kɔnɔbara lakolon to;
 ka domunitanya ben aw kan aw ta sigiyɔrɔw
 bëε ra.
 Nka o bëε n'a ta, aw belen ma nimisa ka sekɔ̄ ka
 na ne fe!
 Matigi Ala ko ten.»

7 «O le kosɔ̄n ne ka sanji fana tige aw ra,
 k' a sɔrɔ a tɔ̄ tun tora karo saba sani siman ye se
 tigeri ma.

Ne ka sanji ben dugu dɔ̄w ra, ka dugu dɔ̄w to yi.
 Foro dɔ̄w ka sanji sɔrɔ, nka foro minw m'a sɔrɔ,
 olugu jara.

8 Dugu fla, walama dugu saba, o ta mɔ̄gɔw tagara
 dugu wɛrɛ ra, ka taga ji jini k' a min;

nka o ji ma o ta minləgō ban.
 O bəε n'a ta, aw belen ma nimisa ka sekō ka na
 ne fε.
 Matigi Ala ko ten.»

9 «Ne ka banaw bla aw ta senefenw na ka o ja,
 ka o tori.
 Tənw ka aw ta nankərafənw, ani aw ta
 rəzənsunw, ani aw ta torosunw, ani aw ta
 oliviyesunw domu.
 O bəε n'a ta, aw belen ma nimisa ka sekō ka na
 ne fε!
 Matigi Ala ko ten.

10 Ne ka banajugu ben aw kan i ko ne ka min
 nəgən ke Misirankaw ra.
 Ne ka aw ta kanbelenw faga ni kərekemuru ye,
 ka aw ta sow mina aw ra.
 Məgō minw sara aw ta sigiyərə ra, fə ka o suw
 tori, ne ka o kasa don aw nun na.
 Nka o bəε n'a ta, aw belen ma nimisa ka sekō ka
 na ne fε!
 Matigi Ala ko ten.

11 Ne ka aw dəw halaki i n'a fə Sodəmukaw, ani
 Gomərikaw;
 dəw porokotora ka kisi, i ko o ka ləgəkunkurun
 min sama ka bə tasuma ra.
 Nka o bəε n'a ta, aw belen ma nimisa ka sekō ka
 na ne fε!
 Matigi Ala ko ten.

12 O le kosən aw Izirayəliməgəw, ne bəna aw ke
 tan le!
 Ayiwa, i n'a fə ne bəna aw ke tan,
 o ra, aw ye aw yere labən ka na lə ka aw ta Ala
 ta kiti makənə, aw Izirayəliməgəw!»

13 Sabu Ala min ka kuruw dan, Ala min ka fōjō
dan,
min be a ta miiriyaw yira adamadenw na,
min be kenebōda yelēma k'a ke dibi ye,
min be tagama dugukolo kan yōrō kōrōtaninw
kuncē ma,
Matigi Ala, Fangatigi, o le be ne tōgō ye.

5

Kojugu minw bēna se Izirayeli ma

¹ E, Izirayelimōgōw, aw ye nin kuma lamēn!
Ne be nin sangadōnkiri min lara aw kunna, aw
ye o dōnkiri lamēn!

² E, Izirayeli, sunguru cējuman benna, a te wuri
tuun!

A lanin be a yēre ta dugukolo le kan;
mōgō si ma sōrō k'a lawuri;

³ sabu Dunujatigi Ala ko:
«Cē waga kelen be bō dugu min kōnō ka taga
kērē ra,
cē kēmē dōrōn le bēna sekō o dugu kōnō.
Cē kēmē be bō dugu min kōnō ka taga kērē ra,
cē tan dōrōn le bēna sekō o dugu kōnō.
A bēna ke ten le Izirayeli jamana ra.»

⁴ O kosōn Matigi Ala ko Izirayeli ta somōgōw ma
ko:

«Aw ye ne Ala ta jēnjōgōnya jini,
janko aw ye si sōrō.

⁵ Aw kana taga foyi jini Beteli,
aw kana taga Giligali,
aw kana se Beri Seba;
sabu o bēna Giligalikaw bēe cē ka taga,

Beteli bēna kē tomo le ye.

⁶ Aw ye Matigi Ala ta jēnēgōnya jini,
janko aw ye si sōrō.
Ni o tē, Ala bēna jigi Yusufu ta somōgōw kan, ka
o halaki i ko tasuma;
mōgō tēna sōrō ka tasuma faga Beteli
dugumōgōw ye.

⁷ «Aw bē can yēlema k'a kē jalaji ye;
aw bē terenninya firi dugu ma.

⁸ Ala min ka teremana wagati ta lolow, ani
samiya wagati ta lolow dan,
min bē dibikuruba yēlema ka o kē kēnēbōda ye,
ka tere yēlema k'a kē su ye,
min bē kōgōji ta jiw wele
ka o bōn dugukolo kō kan,
ale tōgō le ye ko Matigi Ala!

⁹ Ale le bē halakiri lase fangatigiw ma,
ka o ta so barakamanw bēs halaki.

¹⁰ «Mōgō min bē kiti tige ka aw jaraki aw ta
terenbariya kosōn, aw bē o tigi kōninya.

Mōgō min bē can fō aw ye, aw bē o tigi haramuya.

¹¹ Ayiwa, i n'a fō aw bē fagantanw dōndōn ni aw
senw ye,

ka o jagboya ka siman di aw ma,
o ra, aw ka kabakurubonba minw lōlō,
aw tēna don o bonw kōnō.

Aw ka rezēnforojuman minw sēnē,
aw tēna o rezēnw ji min.

¹² Sabu ne k'a lōn ko aw ta kojuguw ka ca,
ko aw ta jurumunw ka bon.

Aw bē mōgō terennin minako juguya.

Aw bε bonyafεnw mina dogo ra, ka jo bɔsi fagantanw na kititigεyɔrɔ ra.

13 O le kosɔn nin wagatiw ra, mɔgɔ hakirimanw bε je,
sabu nin wagatiw man ni.

14 Aw ye tugu kojuman le kɔ, janko aw ye si sɔrɔ;
aw kana tugu kojugu kɔ;
ni o kera, Matigi Ala, Fangatigi Ala bεna ke ni aw
ye,
i ko aw yεrε k'a fɔ cogo min na.

15 Aw ye kojugu kɔninya, aw ye kopuman le
kanu,
aw ye kiti tige ka kaja ni terenninya le ye;
ni o kera, a bε se ka ke ko Matigi Ala, Fangatigi
Ala bεna hina aw ra, aw minw ye Yusufu
ta mɔgɔ tɔw ye.

16 «O kosɔn Matigi Ala, Fangatigi min ye Matigi
ye, ale ko:

Sangakasikan le bεna bɔ kεnεgbεyɔrɔw bεs ra;
siradaw bεs ra mɔgɔw bεna a fɔ ko: <E, Ala!
Bɔnɔ ka an sɔrɔ!>

O bεna sεnεkεbagaw wele sukasi ra,
ka sukasibagaw wele ka na sangadɔnkiriw la;
17 sabu ni ne nana temε aw cε ra tuma min na,
mɔgɔw bεna kasi rezεnforow bεs ra.
Matigi Ala ko ten.»

Matigi Ala ta lon

18 Aw minw kɔrɔtɔnin lo ko Matigi Ala ta lon ye
se, bɔnɔ bεna aw sɔrɔ de!

Aw b'a miiri ko Matigi Ala ta lon bεna ke mun le
ye?

Matigi Ala ta lon bēna kε dibiba le ye, a tēna kε
yeelen ye dε!

¹⁹ Aw ta bēna kε i n'a fō mōgō min bε borira jara
na,

ka taga bēn ni waraba dō ye;
a sera so kōnō, a k'a boro la kogo kan minke,
sa dō k'a kin.

²⁰ Ayiwa, sigiya t'a ra, Matigi Ala ta lon bēna kε
dibiba le ye;

a tēna kε yeelen ye fiyewu.

A bēna kε dibikuruba le ye,
hali yeelen dōonin tēna kε a ra.

Izirayelimōgōw ta batori ma bēn Ala ma

²¹ «Ne tε aw ta Alabato jnanagbεw fε, o man di
ne ye;

aw ta jamalajenlonw lōgō bεε bōra ne ra pewu.

²² Ni aw bε aw ta saraka jεnitaw* ni aw ta siman
sarakaw* bō ne ye,

ne tε o sarakaw si mina.

Aw bε misi tōrōnin minw faga ka o kε aw ta
ninsōndiya sarakaw* ye,

ne tε o si flε.

²³ Aw ye aw ta dōnkirilakanw mabō ne ra.

Ne t'a fε ka aw ta gōnifōkan men.

²⁴ Ne b'a fε ko aw ta kititigeyɔrōw ra, can le ye
woyo i ko ji;

terenninya ye caya i ko baji min tε ja.

²⁵ Aw ka san binaani min kε kongokolon kōnō,
yala aw tun bε aw ta bēgan sarakaw* ni aw
ta siman sarakaw bōra ne le ye wa, aw
Izirayelimōgōw?

²⁶ Aw yēre boro ka o ala minw lalaga,
aw ta alaw ta masacε Sakuti,

ani aw ta ala lolotigi Kewan,
aw ka olugu le ta.

²⁷ O kosɔn ne bɛna a to o ye aw mina ka taga ni
aw ye fo Damasi kɔ fɛ.
Matigi Ala, Fangatigi le ko ten.
O le bɛ ne tɔgɔ ye.»

6

Ala ka jamana kuntigiw jaraki

¹ «Aw minw pasumanin siginin bɛ Siyɔn,
aw minw b'a miiri ko foyi te se ka aw sɔrɔ, ka
aw siginin to Samari kuru kan,
aw minw kera siyaw bɛe ra folɔ ta mɔgɔbaw ye,
Izirayeli jamana bɛe bɛ borira aw minw kɔ,
ayiwa, bonɔ le bɛna aw sɔrɔ.

² Aw ye taga Kaline, ka taga a flɛ min kera yi;
o kɔ, aw ye taga Hamati duguba kɔnɔ,
o kɔ, aw ye taga Gati, Filisikaw ta dugu ra.
Yala o duguw cogo tun ka ni ka temɛ aw ta mara
fla bɛe kan wa?

Yala o ta mara tun ka bon ka temɛ aw ta kan wa?

³ Aw ko aw bɛ kojugu nalon mabɔra aw yere ra
le,
k'a sɔrɔ aw bɛ jagban fanga le blara aw yere
kan.

⁴ «O bɛ la lanan sɔngɔgbelenw kan, lanan minw
lalagara ni samajinw ye.

O bɛ lala ka jan o ta lafenpumanw kan.
O bɛ sagaden dɔw mina sagakuru ra ka o faga ka
o domu;
o bɛ misiden tɔrɔninw le domu.
⁵ O bɛ gɔniw fɔ, ka to ka dɔnkirikunntanw la;

o b'a kε i n'a fō olugu yεrε le ye Dawuda ye, i n'a
fō Dawuda yεrε le bε a ta goni fōra.

6 O bε duven min jifyεbabaw kōnō;
o bε turupuman kasadimanw mun o fari ra.
Nka cēnri min bēna se Yusufu ta somogōw ma,
hali o jusu tē kasi o ra.

7 «O kosōn o bēna kōn ka olugu le mina tōw bēε
na fε, ka taga ni o ye.

Ni o kēra, o ta janagbēw, ani o ḥagarikanbaw
bēε bēna ban.»

Samari mara bēna halaki

8 Dunujatigi Ala karira ni a yεrε tōgō ye.

Fangatigi Ala, Matigi Ala ko ten, ko:

«Yakuba ta mōgōw ta yεrεbonya lōgō bōra ne ra;
o ta masabonbaw ko man di ne ye.

O kosōn ne bēna o ta duguw, ani o kōnōfēnw bēε
don o juguw boro.»

9 Ni cε tan ka to so kelen kōnō, olugu bēε bēna
sa. **10** Min ka kan ka na a balemw suw ta ka o
labō so kōnō ka taga o jēni, ale bēna ḥininkari
ke sokōnōmōgō dō fε, ko yala ni mōgō wērē bē yi
tuun. O b'a jaabi ko mōgō wērē tē yi. A b'a fō o
ye ko o ye je, ko sabu o man kan ka Matigi Ala
tōgō fō.

11 A flε, Matigi Ala kumana ka ban!

A bēna bonba ben, fō k'a kε tomo ye,
ka bon fitini ben, fō k'a mugumugu.

12 Yala mōgō bē se ka so borī farakuruw kan wa?
Yala mōgō bē se ka fara sēnē ni misidaba ye wa?

Mun kosɔn aw ta kititigeyɔrɔw ra, aw ka can
yεlεma k'a ke mɔgɔfagafɛn ye,
ka terenninya sira yεlεma ka o ke jalaji ye?

¹³ Aw bε nagarira fɔngbansan le kosɔn Lodebari
dugu kɔnɔ;

aw b'a fɔra ko: «Yala an ma Karinayimu dugu
mina ni an yεrε baraka le ye wa?»

¹⁴ «O kosɔn, Izirayeli ta somɔgɔw, a flε,
ne bεna siya dɔ lawuri aw kama,
min bεna a fanga digi aw kan,
k'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fɔ Araba kɔba
yɔrɔ ra.»

Matigi Ala, Fangatigi le ko ten.

7

Tagamasiyen fɔlɔ: tɔnw

¹ Dunujnatigi Ala ka tagamasiyen min yira ne
ra: Ne k'a ye ko Ala tun bε tɔn camanba le danna.
O wagati y'a sɔrɔ masace ta bεganw ta bin tigera
ka ban, binkura le tun bε bɔra. ² Ne nana a ye ko
tɔnw bε dugukolo binw bεs pimina minke, ne ka
Ala daari ko: «Dunujnatigi Ala, yafa an ma! Ni o
te Yakuba ta mɔgɔw bεna kisi ka bɔ nin na cogo
di, k'a sɔrɔ o baraka ka dɔgo?» ³ Matigi Ala k'a
ta miiriya yεlεma; a k'a fɔ ko: «I ka min ye, o
tεna ke!»

Tagamasiyen flanan: tasuma

⁴ Dunujnatigi Ala ka tagamasiyen min yira ne
ra tuun, o flε nin ye: Ne k'a ye ko Dunujnatigi
Ala tun b'a fɔra ko kiti bεna tige ale ta mɔgɔw
kan ni tasuma le ye. Tasuma nana dunuja jibaw
bεs ja; a tun bε forow fana jεnina. ⁵ Ne ko:

«E, Dunupnatigi Ala, sabari ka nin lalə! Ni o tə Yakuba ta məgəw bəna kisi ka bə nin na cogo di, k'a sərə o baraka ka dəgə?» ⁶ Matigi Ala k'a ta miiriya yəlema. A ko: «I ka min ye, o fana təna ke. Dunupnatigi Ala ko ten.»

Tagamasiyən sabanan: sumanikejuru

⁷ Ala ka tagamasiyən min yira ne ra tuun, o fle nin ye: Ne k'a ye ko Matigi Ala lənin tun bə kogo də kərə. O tun ka o kogo lə k'a teren ni sumanikejuru ye. O sumanikejuru tun bə Matigi Ala boro. ⁸ A ka ne jininka ko: «Aməsi, i ja bə mun le ra?» Ne k'a jaabi ko: «Ne ja bə sumanikejuru də le ra.» A ko:

«Ne bəna sumanikejuru le la ne ta məgəw,
Izirayəliməgəw kan, ka o suma.

Ne təna o ta kojuguw si hakəw to o ra tuun.

⁹ Isiyaka ta sənnikəyərə minw bə kongori kan,
ne bəna o yərəw bəə halaki,

ka Izirayeli ta jobatoyərəw bəə cən.

Ne bəna wuri ni kərekəmuru le ye Yerobohamu
ta soməgəw kama.»

Sarakalasebaga ni masace ka Aməsi gən

¹⁰ Ayiwa, o kəra minkə, Betəli ta sarakalasebaga* min ye Amasiya ye, ale ka cira bla Izirayeli masace Yerobohamu ma, k'a fə a ye ko: «Aməsi bə jen də le sirira i kama Izirayeli jamana kənə yan. Jamanaməgəw təna se k'a ta kumaw bəə muju tuun. ¹¹ Aməsi b'a fəra ko: <O bəna Yerobohamu faga ni kərekəmuru ye,> ko: <o bəna Izirayəliməgəw mina ka bə o ta jamana ra, ka taga ni o ye fə yərəjan.> »

¹² Amasiya k'a fō Aməsi ye o le ra ko: «Ladibaga, taga! Teliya ka taga to Zuda mara ra; o bəna i ta domuni di i ma yi, i bə to ka i ta ciraya ke yi; ¹³ nka Beteli yan kəni, i kana cirayakuma fō yan tuun, sabu yan ye masace ta yərə saninman le ye; masace ta batoso lo.»

¹⁴ Aməsi ka Amasiya jaabi ko: «Ne tə cira ye, ne tə cira də ta den ye fana. Ne ye begantigi le ye; ne bə sikomorisunw fana sənə.» ¹⁵ Matigi Ala ka ne wele ka bə ne ta sagaw le kərə, k'a fō ne ye ko: «Taga nin cirayakuma fō ne ta məgəw, Izirayəliməgəw ye. ¹⁶ Sisan ele ye Matigi Ala ta kuma lamən, ele min b'a fəra ko ne kana cirayakuma fō Izirayəliməgəw kama, ko ne kana waajurikuma fō Isiyaka ta soməgəw ye. ¹⁷ O le kosən Matigi Ala ka min fō, o fle nin ye: <Ele ta muso, o bəna bla jatçya ra dugu kənə; i dencew ni i denmusow, olugu bəna faga ni kərekəmuru ye. O bəna i sigiyərə suma ni juru ye, k'a taran məgəw ra. Ele yərə bəna taga sa Alalənbəriw ta jamana le ra. O bəna Izirayəliməgəw mina ka bə o ta jamana ra ka taga ni o ye fō yərəjan.» »

8

Tagamasiyen naaninan: yiridenw bə segi kənə

¹ Dunujatigi Ala ka tagamasiyen nin le yira ne ra tuun: Ne ka segi də fanin ye samiyayiriden mənən na. ² A ka ne jininka ko: «I ja bə mun le ra, Aməsi?» Ne ko: «Ne ja bə segi də fanin le ra

samiyayiriden mənin na.» Matigi Ala ko ne ma ko:

«Ne ta məgəw, Izirayəliməgəw bəna, olugu fana ta wagati sera.

Ne təna o ta kojuguw si hake to o ra tuun.

³ O lon na, masaso ta dənkirilakanw bəna yəlema ka ke ɻunakanw le ye.

Dunupnatigi Ala ko ten.

Suw camanba le bəna ke yərə bəε;

məgəw bəna ke o cə ye ka o firi;

o b'a fə ɻəgən ye ko:

«Aw ye je də!» »

⁴ Ayiwa, aw ye nin lamən, aw minw bə fagan-taw nagbanna,

aw minw bə jənibagatəw tə labanna jamana kənə!

⁵ Aw b'a fəra ko:

«Karokura jənagbə bəna ban wagati juman le də,

k'a to an ye an ta simanw fiyeere?

Nənəkirilon ye ban joona,

k'a to an ye an ta simanmarayərəw dayələ.

An bəna an ta sumanikenanw kənə dəgəya,

ka fənw səngə gbeleya!

An bəna sumanikefənw yəlema,

ka məgəw nanbara.

⁶ An bəna dəsəbagatəw san ni wari ye,

ka fagantanw san sennasanbara dama səngə kosən.

Hali simankisə naga, an bəna o bəε fiyeere.»

7 Ayiwa, Matigi Ala karira Yakuba ta Ala ta bonya kosɔ̄n.

A ko: « Ne t̄ena p̄ina nin m̄ogɔ̄w ta k̄ewalew si kɔ̄.

8 Nin kow kosɔ̄n jamana b̄ena yuguyugu f̄o ka bɔ̄ a n̄o ra.

Jamanam̄ogɔ̄w b̄ee b̄ena panasisi.

Jamana b̄ee b̄ena wuri i ko Nili baji,
ka yelen ka s̄orɔ̄ ka na ben i ko Misiran ta k̄oba. »

Nanasisilon

9 O lon na, k̄oni, ne b̄ena tere ben, ka tere to sankolo c̄emance ra.

Ne b̄ena dugukolo ke dibi ye teregban fe!

Dunupnatigi Ala ko ten.

10 Ne b̄ena aw ta janagb̄ew yel̄ema ka o ke sukasi ye,

ka aw ta d̄enkiriw b̄ee yel̄ema ka o ke sangad̄enkiriw ye.

Ne b̄ena b̄orɔ̄fani la aw b̄ee k̄o ra,

ka b̄ee kun gbana.

Ne b̄ena nin wagati gbeleya k̄a ke i ko m̄ogɔ̄ minw denc̄e kelenpenin sara, o b̄'a su kasira.

O k̄o, nin kow b̄ee laban b̄ena ke jusukasikoba le ye.

11 A fle lon d̄o b̄ena se,

Dunupnatigi Ala ko ten,

ne b̄ena k̄ongɔ̄ ben jamana kan.

Ne m̄'a f̄o domuni k̄ongɔ̄, walama ji k̄ongɔ̄ d̄e,
nka Matigi Ala ta kuma lamenni k̄ongɔ̄.

12 O wagati ra k̄oni, o b̄ena to ka yaala o yere kun
f̄e k̄ogɔ̄jiw ni j̄ogɔ̄n c̄e;

o bε bɔ terebenyanfan na ka taga woroduguyan-fan na,
 ka bɔ sahiliyanfan na ka taga terebɔyanfan na.
 O bεna ke yaala ye fan bεε ra ko o bε Matigi Ala ta kuma jinina,
 nka o tēna a mεn yɔrɔ si.

13 O lon na, kɔni, sungurujumanw
 ani kanbelenw baraka bεna dεsε minlɔgɔ boro.
14 Minw bεε tun bε kari ni Samarikaw ta jo tɔgɔ
 ye,
 k'a fɔ ko: «Dan, i ta ala ye mεen an kɔrɔ!»,
 ko: «Beri Seba ta sɔnnikεyɔrɔ sira ye mεen an
 kɔrɔ!»,
 o mɔgɔw bεε bεna ben, o si tēna se ka wuri tuun!

9

Tagamasiyen loorunan: yɔrɔ saninman cenna

1 Ne ka Matigi ye, a lɔnin bε sarakabɔnan
 kunna; a ko:
 «Aw ye Alabatosoba samasenw sanfeyɔrɔ bugɔ
 k'a kari,
 fɔ ka bon jusiginan yuguyugu.
 Aw y'a karikari k'a ben mɔgɔw bεε kun na yi!
 Ni minw ka bɔsi, ne bεna olugu faga ni
 kerekemuru ye;
 o si tēna se ka bori;
 o si tēna se ka bɔsi.
2 Hali ni o ka dugukolo ci ka taga dogo fɔ
 kaburuw jukɔrɔ,
 ne boro bεna o sama ka o labɔ.
 Hali ni o ka yεlεn ka taga fɔ sankolo kɔnɔ,
 ne bεna o lajigi ka bɔ yi.

³ Hali ni o ka taga dogo Karimeli kuru kan,
ne bëna taga o yɔrɔjini, ka o mina ka na ni o ye.
Ni o ka tunu kɔgɔji jukɔrɔ ko o bε dogo ne ra,
ne bëna jirasa dɔ ci ka taga o kin yi.

⁴ Hali ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye,
ne bëna a to o ye o faga ni kerekemuru ye yi.
Ne bëna ne ja lɔ o ra tuma bεe janko ka kojugu
le kε o ra;
ne tëna kopuman kε o ye.

⁵ «Ni Matigi, Fangatigi Ala ka maga dugukolo ra,
dugukolo bε yereyere,
dugukolokanfənw bεe bε sukasi kε.
Jamana bεe bε wuri i ko Nili bajı,
ka sɔrɔ ka na ben i ko Misiran ta kɔba.

⁶ Matigi Ala bε a ta sigiyɔrɔ lɔ fɔ san fε, sankolo
kunna;
ka sankolo ju sigi dugukolo kan.
A bε kɔgɔji ta jiw wele
ka o bɔn dugukolo kɔ kan.
Ale tɔgɔ le ye ko Matigi Ala!»

Jurumunkεbagaw ta kitı

⁷ Aw Izirayelimögɔw, yala aw ni Etiyopikaw bεe
te kelen ye ne fε wa?

Matigi Ala ko ten.

Aw Izirayelimögɔw, yala ne ma aw labɔ Misiran,
i n'a fɔ ne ka Filisikaw labɔ Kafitorı cogo min na
wa,

ani ne ka Sirikaw labɔ Kiri cogo min na wa?

⁸ A flε, Dunupatigi Ala ja lɔnin bε nin jamana ra,
jamana min jarakinin lo.

Ne bëna nin jamana halaki ka bɔ dugukolo kɔ
kan.

Nka o bεε n'a ta, ne tēna Yakuba ta soməgçow bεε halaki.

Matigi Ala ko ten.

⁹ Sabu ne kōni k'a latige ko ne bēna Izirayeli ta soməgçow yuguyugu siya tōw bεε cε ra, i n'a fō o bē simankise yuguyugu tēme kōnō cogo min na, jankō hali bērekoro den kelen kana ben dugu ma ka nagami siman na.

¹⁰ Ne ta mōgō minw ye jurumunkəbagaw ye, olugu bεε bēna faga ni kērekemuru ye.

Olugu minw b'a fōra ko: «Kojugu tēna se an ma, foyi tēna an sōrō!»

Ala bēna kojuman ke Izirayeli ye tuun

¹¹ «Ayiwa, Dawuda ta so min tun benna, ne bēna o so lawuri tuun.

Ne bēna a wow datugu, k'a yōrō cenninw bεε lalaga, k'a lō a cogokōrō ra.

¹² Ni o kera, Edəmu jamana tō bēna ke o ta ye tuun,

ani ne tōgō tun bε siya minw bεε kan.

Matigi Ala ko ten, ale le ye o kow kēbaga ye.

¹³ Lon dōw bēna se, Matigi Ala ko ten, o lonw na kōni,

sani simantige ye ban foro ra, o y'a sōrō simankura bε senēna ka ban.

Sani rezēn ye cōngō ka ban foro ra, o y'a sōrō rezēnkura bε senēna ka ban.

O lonw na kōni, rezēnjikura bēna woyo ka bō kuruw kunna,

ka bɔn kongoriw kunna.

14 Ne bëna ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ta bonya
lasekɔ o ma tuun.

O ta dugu minw tun cira, o bëna o duguw lɔ tuun,
fɔ ka sigi o duguw ra.

O bëna rezənforow sene, ka o rezənji min,
o bëna nankɔw sene tuun, ka o nankɔrafenw
domu.

15 Ne bëna o sigi o yere ta dugukolo kan.

Mɔgɔ si tena o lawuri tuun ka bɔ o dugukolo kan,
ne ka o dugukolo min di o ma.

Matigi Ala, aw ta Ala ko ten!»

**Biblu Ala ta Kuma
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8